

De thematische werkgroep van de Europese Commissie over opvoeding en opvang in de voorschoolse voorzieningen voor jonge kinderen is gestart.

Kinderopvang nu ook Europees geregeld

In de loop van het eerste semester van 2012 heeft de Europese Commissie een thematische werkgroep opgericht over de 'Opvoeding en Opvang in de Voorschoolse Kinderopvang', gebaseerd op de 'Méthode Ouverte de Coordination' (MOC) ofwel de 'Open Methode van Samenwerking'. Dat is een uitermate belangrijke stap: het betekent dat de EAPE is uitgegroeid tot een nieuw speler in de politieke samenwerking op Europees niveau.

DOOR: NORA MILOTAY – De laatste jaren hebben verschillende lidstaten van de Europese Unie de vraag van de Opvoeding en Opvang in de Voorschoolse voorzieningen bovenaan hun prioriteitenlijst gezet. Ze hebben de politici opgeroepen om in deze sector naar een Europese samenwerking te streven. Als reactie op die oproep heeft de Commissie in februari 2011 in haar communiqué 'Opvoeding en Opvang in de Voorschoolse voorzieningen: kansen voor de kinderen om zich maximaal voor te bereiden op de wereld van morgen' haar standpunt uiteengezet over de belangrijkste speerpunten van de toekomstige Europese samenwerking rond die thema's van deze werkgroep. Het doel is de verbetering van de toegang tot de kwalitatief goede voorzieningen, van de geboorte tot de verplichte schoolleeftijd.¹

In mei 2011 hebben de ministers van opvoeding van de EU de Besluiten van de Raad aanvaard. Die conclusies onderstrepen het opstarten van een samenwerkingsproces op het Europese niveau van de werkgroep. De Raad nodigt de lidstaten uit een analyse van hun actueel aanbod van voorzieningen te maken, in het bijzonder wat betreft de opvang en de kwaliteit, om zo de maatregelen te versterken die een rechtvaardige toegang tot de voorzieningen met hoge kwaliteit verzekeren. Ze beogen ook de verwezenlijking van investeringen, als elementen van groei, in de structuren van opvoeding en opvang in de voorschoolse kinderopvang. De lidstaten worden bovendien uitgenodigd om optimaal gebruik te maken van alle mogelijkheden van financiering en structurele Europese fondsen, om zowel de levenslange vorming als het noodzakelijke onderzoek te verzekeren.

De Raad nodigt ook de Commissie uit om ervaringen uit de praktijk uit te wisselen. Bovendien moet ze het feitenmateriaal over de praktijk van de opvoeding en opvang in voorschoolse voorzieningen uitbreiden. En ten slotte vraagt de Raad rekening te houden met alle gemaakte vooruitgang, om aldus de doelstellingen van de 'Open Methode van Samenwerking' te realiseren. De politieke consensus over de noodzaak

van dit proces is daarenboven versterkt door de vergadering van de directeurs-generaal van het verplicht onderwijs, die op 10 oktober 2011 is gehouden in het Poolse Gdansk. Die bijeenkomst betekent een krachtige ondersteuning voor de lancering van de open methode van samenwerking in de werkwijze van de werkgroep. Ze heeft ook gezorgd voor een versterking van de toegankelijkheid en de kwaliteit van de voorzieningen. Tot de verwachte resultaten van het toekomstige Europese proces behoren de analyse en de overdracht van goede praktijkervaringen (in het bijzonder de steun voor de kwaliteit van het personeel en de overgangen naar de basisschool). Ook inbegrepen zijn praktische handboeken, de ontwikkeling van een fundamenteel kwaliteitskader voor de opvang en onderwijs in de voorschoolse periode en een verbetering van fondsen en onderzoek op het Europese niveau.

Als we aanvaarden dat de uitwerking van een doeltreffend publiek beleid rond de eerste kinderjaren een sterk intersectorieel karakter veronderstelt, dan zal deze nieuwe thematische werkgroep bestaan uit politieke bewindvoerders, universitaire onderzoekers en praktijkmensen die niet enkel uit de pedagogische sector maar ook uit de sector werkgelegenheid, sociale zaken en justitie van de actuele lidstaten komen. Om te beginnen zal de groep gedurende twee jaar werkzaam zijn, met uitzicht op een verlenging. Die groep zal in onderling overleg een leerproces rond het beleid doorlopen, met als doel de toegang en de kwaliteit van de voorzieningen te verbeteren. Dit werk is erop gericht de lidstaten te voorzien van hulpmiddelen zoals praktische handleidingen, compendia van degelijke praktijken, rapporten en een kwaliteitskader waarvan ze zich kunnen bedienen om de doelstellingen van het beleid voor voorschoolse voorzieningen te ontwikkelen. Dit gezamenlijk leerproces kan zich ontwikkelen tot een erg krachtig hulpmiddel om alle moeilijkheden in de diepte te bestuderen. Door te vergelijken, door de verschillende praktijken met mogelijke mislukkingen te confronteren en door zich te baseren op de resul-

taten van de meest recente onderzoeken laat deze gemeenschappelijke leertijd toe de kritische factoren voor het welslagen van concrete besluiten, hun uitvoering en de nodige hervormingen te identificeren. Daarna kunnen ze dan naar andere nationale contexten overgeheveld worden. Die leertijd in de groep vereist veelzijdige vormen. Zo kan de groep bijvoorbeeld naar een land reizen om er de lokale praktijken gedurende meerdere dagen te observeren, ze kan groepen oprichten die belast zijn met de analyse van bestaande literatuur, ze kan ook al die informatie becommentariëren als een oefening in het in kaart brengen van alle projecten en ze kan ook seminars en colloquia organiseren.

Naar aanleiding van de eerste samenkomst van de groep te Brussel in maart 2012 hebben de deelnemers anderhalve dag gedebatteerd over de toekomstige prioriteiten en werkmethodes. Iedereen was uitgenodigd om alle actueel belangrijke onderwerpen rond de politieke besluitvorming opp het terrein van opvang en onderwijs in de voorschoolse periode in hun respectieve landen toe te lichten. Ook werd hun gevraagd de domeinen aan te geven waarin de toegevoegde waarde van de Europese samenwerking bestaat. In hun antwoorden onderstreepten ze hoofdzakelijk het thema van de kwaliteit als een overal terugkerend element. Die kwaliteit zien ze telkens weer als de basis voor alle toekomstige maatschappelijke reflecties van de groep, waarvoor ze een intensere samenwerking bepleiten. Andere aandachtspunten zijn de vragen verbonden aan het studieprogramma, de toegankelijkheid ervan alsook het verdere toezicht (inbegrepen een evaluatie en de handhaving).

Nora Milotay is verantwoordelijke voor het beleid en de politiek bij het Directoraat-Generaal voor de Opvoeding en de Cultuur.

¹ ZIE OOK HET ARTIKEL EEN LEVEN LANG LEREN OP DE EUROPESE AGENDA VAN ADAM POKORNY IN KINDEREN IN EUROPA NR. 21.